ԱՐԵՎԱՒԻ

Կը հրատարակվի Չորեքշաբթի և Շաբաթ օրերը։ Բաժնորդագրութեան տեղն է Կ. Պոլիս Վ. Եղիր խան դեռնայարի թիւ 21։
Գալաթիա Ալեմնիկ խան միջին յարկ թիւ 14։
Դուրսէն եկած ամենայն յօդուածք կրկնցաւվին ըստ հարկին։

Թերթը 50 փարայ

Գին Տարեկան 100 թերթ կանխիկ՝ ղրշ. . 100
,, վեցամսեայ 50 ,, ,, ,, ,, 50
Գաւառաց համար 100 ,, ,, ,, Լիրա 1
,, ,, 50 ,, ,, ,, ,, 1/2
Հրատարակվելու համար եկած յանուցմանց սակարկութիւն կ'ընդուի։

Ա. ՏԱՐՒ · ԹԻՒ 19 — 1870 — ՈՒՐԲԱԹ 20 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Տարւոյ սկիզբէն իվեր Նուպար-Շահնազարեան Վարժարանի Տնօրէնութեան, դասատուներուն և յառաջադիմ աշակերտներուն խնդրագրութիւնները հրատարակված, Ազնիւ-ծնունդ անձն Գիտական Բարեյական և Քանասիրական ընտիր չարադիմութիւնը գործակալութիւնը յանձն առած ըլլալով Մեզմէ գործակալութիւնն իմաց կուտայ ամեն յուսումնասէր հայերուն որ ուզողը կրնայ մեր գործակալէն անոր բաժանորդ ըլլալ։

Այս գիտական խնդիրը որ օրէ օր աւելի կատարելութիւն կ'առանձնէ առաջիկային մէջ ազգին աւելի օգտակար ըլլալ խոստանալով և միանգամայն ազգիս մէջ լուրջ դաստիարակներ տարածելու մտադիր՝ կը վստահինք որ կարդացողի և գիչ մ'ալ ուշադրութեան կարժանայվի։

ԳԱՆԴՈՒԱՊԵՏՆԵՐՈՒՆ ՄՏԱՏԱՆՋՈՒԹԻՒՆԸ

Անցած օր Եհան-քուէի դատաստանէն ելլելիքին առնաւուտը Լանկայէն գետի Քաղաքատու կ'երթար. իր առջևէն ալ քիչ մը հեռուէն պանդուխտ հայ քահանայ մը. առնաւուտը քանի մը վայրկեան առ քահանան պիտէն ու ինքիրեն, ան է, ան չէ, այո ան է ըսելէն ետքը, քալերը խաչդուց ու առ քահանային մօտեցաւ. և չատ մտածէն ետքը ձայն տալէ՝ միշտ եռանդն երթալով։

Քահանան եկաւ եկաւ ու Պատրիարքարանի փողոցը դառնալով եկաւ Պատրիարքին տանը գռնեն ներս մտնելու։

Առնաւուտը առտ օգնելէն բանելով կայն է, ուր կը փախչիակոր, ըսաւ. վեց տարի առաջ եկար, հեմ խանաթիս վրայի սենեակը ամինեռով պատկեցար, հեմ ընկերքդ կերար հեմ ալ երբեմն ինէ փոխառիր՝ անկէ ետքն ալ փոխար եկար հոս. հիմայ ալ առ խանէն օտապաշխն ոսկեմիշ պիտի ընես, հա, ես քեզ թող չեմ տար. հիմայ առակին'երթս կ'ուզեմ, չենք պիտի դաս ներէն իմ օտաս ետեւիս. քանի վարայ առ ետ տուր, հոպ չէ։

Քահանան ճանչցիլ իր առջի պանդուխտը չէ որ հոս պահել կուզեմ հրամանքդ. ձեր օրհնութիւնը ինծի հերիք է. քանի մը ղրշ պակաս տուէք, ինչ կ'ըսէք եղեր։

— Չէ օրհնա՛ծ, չնորհակալ եմ. բայց Պատրիարքին տունը պիտի երթամ. հոն ինծի սենեակ մը պիտի տան կերակուրա ալ պիտի տան։

— Բայց հայը տ՛ուրը հոպ չէ՛ հոն քանի ղրշ պիտի վճարես նէ՛ ինծի ալ այնչափ տուր. կուգես նէ ամեն իրիկուն Ք. քանթայէն կերակուրդ ալ բերել կուտամ ես։

— Չէ պրիչիս. հիմայ Պատրիարքը առաջարկեր է Ս. Ղազարի Վարժարանը, ան ալ հաճեր է. ասկէ ետքը դուրսէն ուղղ վարդապետ քահանայ խանները չըպիտի պառկին ընծեն. Պատրիարքին տունը պիտի երթան ու մինչև դործերին լմնայ նէ հոն պիտի ծնան։ Ես հիմայ հոն երթամ ծնամ նէ՛ ոսկի չըպիտի տամ։

— Չա՛. անոր հաւա՛ր ես 75 ղրշ պիտի տամ. հասկը ցայ. մէկ կողմէն տուր, մէկ կողմէն ալ մ'առնէր . . . .

Ս. այս եղելութիւնները Սամսոյի մէջ բաւական ցանցնվեր են ազգին անդին։ Օտապաշխները անցած դիչեր Վ. պիտի խանին մէջ հաւաքվեր, խորհուրդի նստեր ու իրենց մէջը որոշում ընելով ալեքատեր մը պատրաստեր և հետևեալ օրը Շէհիր Էմինիին ներկայացեր են։

Ս. կերսպոլին թարգմանութիւնն ալ սա է։

Վճռմաշուք Տէր։

Մենք որ մենք ենք և մեր անունը վարը բազուճճին դով ձախ աւելի կոթովը դրած ենք, և ևօթը ճէտտէրնուս իվեր կէտիկլի և կէտիկսիզ Սամսոյի օտապաշխը ենք, ներկայ ալեքատերովս կը յայտնենք որ մենք այսուհետև ոչ թէսքէրի փարայ կուտանք, ոչ կէտիկի քիրայ և ոչ խանի անկարիա. վասն զի ձեր պաշտօնեայները անհոգութիւն ընելով երբոր Սամսոյի մէջ տեղ մը մէկ խան կը բացվի մեզի չենն գալ իմացըներ. մենք կ'իմանանք կը պատուիրենք որ երթան այդ նոր բացված խանին օտապաշխն մեր ըննճան բերեն, թէֆթրիճն ընեն, վարպետներուն ձեռքը պադցընել տան ու խէզքէրչին և աւայիտը աւնեն՝ դարձեալ անհո-

գուրիւն կընեն. Քուէքաբուէ կողմերը նոր խան մը բացվեր է մէջը լօգանթայով հանդերձ. անոր օտաբաչին մինչև այսօր չէ-կաւ թէպքերէն չ'առեալ: Ուստի կամ մարդ մը ղրկեցէք այդ օտաբաչին հոս կանչեցէք ու թէղքերէ մը տուէք կամ մեր թէղքերէները եա առէք:

Եւ եթէ մեր այս խնդիրքը չըկատարվի՝ դիտցէք որ վաղն առտու խաներուն դռները չըբախտ բանանք. Ներսիններէը ներսը պիտի մնան, դուրսինները ներս չըպիտի մնանան մինչև որ Բրուսիացիք Բարիզ մտնան:

Ա.յս ազերտագրէն տակը շարված էին շատ մը եռանկիւնի, քառանկիւնի, վեցանկիւնի, բոլորակ, սև գիծերով սպիտակ, ճերմակ գիրով սևորակ, դեղնորակ, թուխորակ եւայլն կնիկներ:

Քաղաքապետը պատասխաներ է, քանի որ այդ պանդոկապետը իր հիւրերէն տակ չ'առնէը՝ էնտաֆի թէպքերէ ալ առնելու պարտք չ'ունի:

Օտաբաչիները ճիտրնին ծռած ու գլուխնին կախած եա դարձեր են նէ ալ՝ դարձեալ չըյուսահատելով դործը ուրիշ կերպի մը, դրեր են և ելեր Ազգային Վարչութեան բողոքագիր մը տուեր են որ անցեալ նիսանին մէջ կարդացվեր է և ոյուն բոլանդակութիւնը սա է եղեր:

Կամ մինէ 75 ական ղրշ. ազդային տուրք մի պահանջէք կամ ամեն մէկերնուս խանը մէկ մէկ վարդապետ կամ քահանայ միասիին ղրկեցէք, որ ձեզի տայիքնիս անունդմէ կողոպտենք՝ թէ որ անունք մենէ չըկողոպտեն. երկու ղրկանք մէկէն չանձն չ'ենք կրնար առնել. հէմ միւշտէրինիս առնէք հէմ սուակնիս առնէք, ասի կըլլըվելու բան չ'է.

Կ'ըսեն թէ Սրբազան Պատրիարքին այս անօրէնութենէն մէկ քանի հոգի ալ շատ դոհ են եղեր. ասոնց մէջէն է նաև նը չանճին հայադործ Զաքար էմմին, վասն զի առաջ էկիննէն, Բինկեանէն և Ջըմառայէն վարդապետ մը կամ քահանայ մը դործով մը Սատմզօլ եկածին պէս՝ Պատրիարքարանին մօտ է ըսելով չիտակ իր փուռը կ'երթան ու ամիաներով հոն կը նստին եղեր:

ՆՈՒԷՐ ՍԷՅԵԱԴԻ

Սամուրէ քըքով
Ան հալիւ կըքով
Լայն երկար մրքով
Վէց հատ հատ գրքով
Էշն է բաբունապետ
Ցիմար անճանց քով:

Թէ մաւի չուխան
Ագանէ անբան
Գնայ դատարան
Ետյտ ամիոռ կ'տան
Կ'լինի բազմոց պետ
Անշուշտ այս դռնով:

Ով ունի հագին
Թեհեղ թանկագին
Մատին մատանին
Տակին քահլան էլին
Թող լինի տգէտ
Կուլլի խելքի ծով:

Ով ունի հասակ
Ոսկով լի քսակ
Պատկեր սպիտակ
Հասունի վիճակ
Յոյժ երանաւէտ
Անոտի չնորհքով:

Ով սիրէ դկաշառ
Եւ չէ անաչառ
Նա է անպատճառ
Մարդկանց մէջ պայծառ
Կ'լինի զօրապետ
Իւր առատ տրքով:

Ով է սուտ խօսող
Աւազակ և գող
Զեռք բերեալ շատ վոզ
Եղեալ է դատող
Արժան էր թէպէտ
Վիզըն տալ սրով:

Ումն գերազանց
Եղեալ բազմաց ցանց
Արեամբ շատ մարդկանց
Օրինօքն է անց
Եղև հայրապետ
Գոլով դև հոգով:

Ով, հատ հատ գրքեր
Լայն երկար մրքեր
Սամուրէ քրքեր
Բազմաթիւ կրքեր
Եղէք հովուապետ
Կատակ անունով:

Թէլօք անանկը
Իմաստնոց թանգը
Է մարդկանց ժանգը
Նորա վատնողը
Տխմարքն են և եթ
Զանազան դունով:

Անունս Մէյեաղ
Հայ եմ ոչ թէ եաղ (օտար)
Շատ կոչեցի դա՛դ
Արարի դանդատ
Զար աշխարհի հետ
Զի լսեց ո՛չ ով:

ԵՐԿՈՒ ԷՈՒՐ ՀԱՅՐԵՆԻՔԷՆ

Վերջապէս լալկան Հայբենիքը աս չարքաշ աչքերը սրբեր ու ոգեսաւորիթ լուր մը կրցեր է հաղորդել իր ընթերցողներուն:

Ատա-բազարի մէջ քիչ շատ ֆեսդի ընթերցասիրութիւն մը կայ եղեր ու հոն այրերը արական ընթերցարան մը ունին եղեր, կիներն ալ իգական եղական և յատուկ Թանդարան մը ունին եղեր իրենց համար:

Բայց աս իրենց համար յատուկ Թանդարանը որչափ բամբասանքի առիթ պիտի տայ. անի չ'է մտածեր Հայբենիքի խմբագիրը. յանցանքը իրը չ'է. իրեն հայաստանցի ընկալուն է. ուր սակաւին այրերն ու կիները զատ զատ կըգբօսնուն և զատ զատ կը կարդան. պէտք չ'է՞ որ Ատա-բազարի ժողովուրդը այս իրենց ընթերցարանն ու Թանգարանը միացնեն ու աքլք և կանայք մէկտեղ կարդան. կամ կնոջ կարդալիք դիրքը այրը կարդայ ու չըհասկըցած տեղը կինեըէն հասկընայ և այրերու կարդալիքն ալ կիները կարդան ու չըհասկըցած տեղերնին այրերէն դաս առնեն:

Ամանկով մեծ ալ խնայողութիւն մը ըրած կ'ըլլան. երկու մօմին տեղ մէկ մօմ կը վառեն և երկու գիրքին տեղ մէկ գիրք կը հինդրնեն:

Ամէն զատ որովհետև շարունակ ներսին ու կարդան նէ՝ կռնակնին խամպուռ կ'ըլլայ ու ուղերնին կը ծռմռվի, երբեմն երբեմն ալ կ'ելնեն կը պաթեն ու ծուռերնին կը շտկեն:

Ա.յս տնօրէնութիւնը, ճշմարիտը խօսելով, այնչափ գովեստի արժանի բան մը չ'է որչափ որ կը գովէ Հայբենիք: Եւ ասոր ապացոյցն առանց մինչև բարիզ երթալու, ուր մտնելու համար հիմայ Բրուսիայէն հրաման առնելու է, կրնանք քիչ օրէն վանի մէջ ալ տեսնել:

Ամէն կիրակի Սրբազան Պատրիարք Հայրը վանէն մէկ քանի հոգի քովը կանչեր է ու կրթեալ աղջկան մը նկարագրութիւն րրեր է անոնց:

Անոնք ալ բերաննուն ջուրը վաքելով մոխիկ ընկերնուն եաքր թուքերնին կըլլըլով դուրս են ելեր և մէջերնին ուխտ ըրեր են որ իրենք ալ իրենց հայրենեաց աղջիկները կրթելու աշխատին:

Գացեր անմիջապէս երկու հատ պոչէն լեցվող բիանօ են առեր. և 16 վանցի բեռնակիրի ուսը տալով Իւսկիւտար անցուցեր են որ անկէ տուտիկ տուտիկ վանտանին: Անկէ անցեր Ուէ-Ֆրէնչ գացեր ու 1300 հատոր Բոլ Պօէ վիպասանութիւններէն գներ են:

Եաքը եկեր 24 տէսակ դիտութեանց համար դասատուներ գտեր են, անոնց հետ սակարկութիւնը լմնցուցեր ու ճամբու դրեր են:

Հիմայ ալ Մեղուի միջոցով ծանուցում կ'ընեն որ եթէ տեղ մը պարի վարպետ դասատու մը կայ նէ, կին ըլլայ այր ըլլայ հոգ չ'է, թող երթայ Զիւմպիւլի խանը վերի յարկը սակարկութիւնը լըմընցնէ, և պատրաստվի երկու օրէն ճամբայ ելնելու՝ ձմեռնամուտի փոթորիկը չըհասած:

Սէլամըէի աղջկանց վարժարանին նոր պնօբէնութիւնը

Շատ մարդ հրատարակված բան մը ծանուցում կ'ընէ. Մեղուն երբեմն ալ հրատարակվելու բաները ծանուցում կ'ընէ. ասոր ապացոյց ըլլալու համար, ահա կ'ենմայընենք թէ Իւսկիւտար Սէլամիէ յի հայ աղջկանց վարժարանին խնամակալութիւնը սկիզբէն մինչև այսօր իր դլխուն ինչ ֆիւն եկեր է նէ զատ տետրակով մը մօտերս պիտի հրատարակէ եղեր: Չեն պիտի ցուցընեն եղեր խնամակալութիւնը թէ Թաղական խորհուրդը ինչ նեղութիւն տուեր է իրենց ևայլն:

Բայց խնամակալութիւնը ինչ ալ ընեն նէ չ'ենք հաւտար. վասն զի աղէկ մարդ ըլլային նէ վարժարանը այսօր երեսի վրայ չ'էին ձգեր.....

Ա՛դ ինչ է. ես քեզի չըսի՝ որ տէքօլէթէ չըպիսի չինես ֆիսառանդ։

— Էյ ի՛նչ ընեմ. առած խոմաչդ քիչ ելաւ, անոր համար առանկ վերի դին բաց մնաց։

— Ո՛վ ըսաւ պարոն դպչեց եաևէն քարեկամ մը, որ առանց սենեակիս դուռը զարնելու ներս մտեր ու եկեր կամացուկ մը, ոսպիս վրայէն դրածս կը կարդայ եղեր. ով ըսաւ թէ վարժարանը հինգայ երեսի վրայ ֆդված է։ Ար կարծես թէ մինակ ազ խնամակալուհինե՛ր կըրնային վարժարան մը ազէկ նայիլ. իրենք ալ առենօք աղջիկ են եղեր, ուստի և աղջկան մը ինչ ուզդումիւն տալ պէտք է նէ լաւ դիտնան՛ն համար կը կարծես թէ անոնք աղէկ կը նայեին այդ վարժարանը. թէ որ առոր համար է նէ՝ թաղական խորհուրդի անդամներն ալ մայր եղած չ'են նէ ալ, հայր եղած են՝ անոնք ալ դիտեն աղջիկ մեծցընելը. անոնք ալ աղջկանց դպրոց մը չատ ազէկ կը նային ..... երբաղնուն մէջ։

Զե՛ս հաւատար ըսածիս. ահա պատմեմ քեզ թաղական խորհուրդին ըրած մէկ ամենակարեւոր անօրինութիւնը աղջիկանց վարժարանին մէջ։ Խնամակալուհիներուն աչքին մինչև այսօր ղարկած չ'է եղեր. մեզք որ իրենք կին են և կանանց ուսուցչական ամենէն եւել պէտք եղած բանին անհոգուբիւն են ըրեր։ Ա.ռաջ աղջիկները վարժարան կուգան եղեր նէ՝ որին մազերը կտրատած է եղեր, որինը հիւսած, ուրինը գեպ ի վեր ժողված որինն ալ տուներնին ծնցած. ասոնց չատ առև հերուցեր է թաղական խորհուրդի անդամներուն ուշադրելի եղեր որ այս աղջկանց գլուխները յարդարվին։ Խնամակալուհիք ատ աղջկանց գլխին մէջի դին հարթել, յարդարելու կաշխատին եղեր. թաղական խորհուրդը անոնց դրսի ու վրայի դին զարդարելու եղեր է. ուստի պատուիրեր են աղջիկներուն որ իրենց գլուխը մէկ մէկ ֆնչ անցընեն. այսինքն մէկ մէկ ուռկան անցընեն։

Հիմայ մեր հայրապետ պարոնները մեր վրայ պիտի խնդան թէ աղջիկները գըլուխնին ինչպէս եօտդան պիտի անցընեն. ոնանք ալ չ'է եօտդան չ'է՝ ուռդան այսինքն չուան պիտի անցնեն եղեր պիտի ըսեն, ու կարծեն թէ աղջիկները մէյմէկ գառնուկ պիտի րլլան մանչ տղայք ալ անոնք լեռ պիտի հանեն, պարտցնելու. ուստի պէտք է հասկցնենք թէ ուռկան ֆուկի ազ ըսել է. ազն ալ հայերէն չը հասկնան տէյի բոլորովին տառճկերբերի դարձընելով կ'ըսենք. աղջիկները գլուխնին մէկ մէկ կտոր պատըլէի աղ պիտի անցընեն մազերնուն վրայէն։

Շատերը աղջիկներուն քիմէն կը բըռնեն, այս թաղական խորհուրդն ալ ասոնց գլխէն պիտի բռնէ եղեր։ Մէյմը գլուխնին ուռկանը անցո՞ւցի՞ն մի. ալ անկէ ետքը նայէ անոնց գլխին մէջ ինչեր պիտի լեցընեն։ Խնամակալուհիները կ'աչխատին եղեր, որ ոչ աղջիկները հայուն բնական յատկութիւններով ժամանակին լուսաւորեալ մայրեր ըլլան. թաղական խորհուրդը պիտի աչխատի եղեր որ ասոնք աներկիւղ վիլխոսիաններ ըլլան. վասն զի այդ աղջիկները, մինչև այս մտերս իրենց վարժարանէն ներս, մինակ խնամակալուհեայ յանկարծակի մտնելուն վարժըված ըլլալով՝ անցած օր թաղական խորհուրդի անդամք ներս մտեր են նէ՝ շատ վախցեր են։ ուստի այս վախը փարատելու համար պէտք եղած միջոցներն ալ ձեռք առնել ուզելով, առ այժմ մինակ մէկ երիտասարդ մը աւելցուցեր են որ յանկարծ ներս մտնել սկսի՝ օգնական դաստատուի անուանով։

ՏԱՍՆԵՐԵՔ ԹԻԻ

Ֆրանսացիք այնպէս կը հաւտան թէ տեղ մը 13 հոգի նստած ըլլան կամ մէկ սեղանէ կերակուր ուտեն նէ՝ այն տարին այն տասներեքէն մէկը կը մեռնի։

Ա.զգին սեղանէն ուտող 13 լրագիրը կային Պօլսոյ մէջ, որոնք էին

Մասիս	Հայրենիք
Մեծմոայր Հաւատիս	Փող
Մանզումէ	Միաճան
Մամուլ	Հորիզօն
Օրագիր	Մեղու

Դիտակ Սէտա

Ս.անցմէ 13 դը որ Աւետ էր , տարիին չըքչեց մեռաւ ։

Սէտային յաջորդեց Աւէ ու ինք եղաւ 13դ ։ Ա.ս ալ չաթմուն չըքշեց մեռաւ ։

Եկու տէ ժողովրդեան մը հաւատքին բան ըսէ ։

Լրագիր ըլինք ու Օրֆէոս միաբերնիս ինկաւ . ուրախ սրտով խնայանք և բերկրութեամբ կը ծանուցանենք որ Օրֆէոս Մեծապատիւ Խմբագիրը Ֆռանսերէն լեզուի մէջ բաւական յառաջադիմութիւն ըրեր է մօտերս և պերպէն հարուածէն Ֆռանսերէնը սովրելով հիմայ +ա՛ն կը դործածէ իր հայերէն յօդուածներուն մէջ ։

Նաև աչխարհագրութեան մէջ ալ բաւական մեծ յառաջադիմութիւն ըրած ըլլալով՝ Բալէչի քովը Պլեթլիզ կամ Պլեթլիսի քովը Բալէշ անունով քաղաք մը չիներ է ։

ՋԵՌՆՈՑՆԵՐՈՒՆ Ա.ՖԸՆՆԱԼԸ

Կ'ըսեն թէ Հայ տիկիններն ու օրիորդները լրագիր չ'են կարդար . ասի ղրպարտութիւն մըն է . անոնք լրագիր կարդալնուն զատ կարգացածնուն ալ հետևութիւնները կը հանեն ։

Անդած օր քանի մը կին ու օրիորդներ տան մը մէջ նստեր լրագիր մը կարդային էին ու անոր մէկ յօդուածին վրայ խոհրդածութիւն կ'ընէին ։

Բարիզի մէջ Ֆռանսացիք մուկի միսին համը նայելով և տեսնելով որ հատու միսէն ալ փափուկ ու անուշ է՝ ախոր էն մուկ բռնել և ուտել ։ Կատուներուն այ խստիւ պատուիրեր են որ բնաճած մուկերնին չուտեն . չէ նէ իրենք այ ետը կատուները կուտեն հա . — կարծես թէ մուկերը հառնելէն ետը կատուներն ալ չըպիտի ուտեն ։

— Խոհոճ Բրուսիացիք կ'ուզեն որ Բարիզի մէջ կովու և ոխարի միսն հառնի ու քաղաքը անօթութենէ անձնատուր չըլլայ ։

Վերոյիշեալ տիկիններուն կարդացածը աս էր . քիչ մը առեն լուռ կենալնուն ետը Սօֆիկ տուաւն բան ։

— Իրաւ որ սա Բարիսին քաչածն ալ չխտակը հարբերելու բան չէ .

— Էա՛ իրաւ որ , ուզուրսդ ղ էրիկը ամեն օր կը ծեծէ , ըսաւ անդիէն Հռոսի տուաւն ։

Օրիորդներէն մէկ քանին խնդացին . Հռոսի տուաւն քիչ մը կարմրեցաւ ու ետը ներկոյէք ըսաւ , աղէկ մը չըհասկըցայ ըսածնիդ ։

— Ուր է Բարիզ քաղաքը պայարեցին ա՛ , մէջլիներուն վիճակը քաչվելու բան չ'է ըսի ։

— Էա՛ , հասկրցայ . իրաւ քաչվելու բան չ'է . ամա հոգի՛ . անոնք ալ ինչու նստեր են . ան որ ուրիչը էկեր էյուդրէ նէ՝ եա իրենք ալ թող եւէյդրնեն՝ եա չ'է նէ դուրս էլլեն , անանկ ներսը խաբանմիշ ըլլալ նստելով կ'ըլլա՞յ ։ ասօր չ'է նէ վաղը կուդան բռդընէրն ալ դուրս կը թափեն ու անանկ կը հանեն ։

Օրիորդներէն մէկ քանին նորէն իրենդայնին ու Հռոսի տուաւն նորէն կրկրցու ցին ։

— Չ'է Հռոսի տուաւն . մէջլիները տունին տէրն են , քիրաճի չ'են ։

— Է՛յ , չ'ըսես որ ադ Պուռասպի դըբերը էր ինչ պրեր էր տառնք եէնիչէրի են եղեր . մեզա՛յ մէկ մարդ մը չուզելով իր տունէն դուրս կը հանե՞ն ։

— Է՛հ . աչխարհքի գործերը բոլոր տանկ են . իրաւ որ շատ կըկսկըծամ կըտա խեղճերը .

— Է՛յ . մեզայ հոգի՛ , դրացինե՞ն ալ չեն տեսնարկոր տառնց բրածը ։

— Կը տեսնեն ու ամեն մարդ իրենց փորը կչտանպուն կրնայի . անդին խեղճ Ֆռանսացիք անօթութենէն ինչ ուտելիքնեն չեն դիտեր ։

— Ի՞նչ . ադ Ֆռանկըշներըը տակակ ալ չ'ունին որ հաց առնեն ։

— Վո՛ւյ , հոգի՛ Հռոսի տուտու , քիչ մը առաջ կը կարդայիկոր նէ՝ հրամանքըդ ալ մուկ կ'ընէիրոր չըհասկրցա՞ր ։

— Իրաւ որ բան մը կը կարդայիքիրոր ամա ինչ բլլալը չը հասկըցայ . . . .

Օրիորդները նորէն սկսան խնդալ . Հռոսի տուաւն ալ այս անդամ չը կարմրցաւ . հապա կատուտաւ ու բռնկութեամբ բաւ . « չոխպնացնէ՛ր , ի՞նչ կը խնդայիրոր . տանքի ես չըհասկրցայ նէ դուք հասկրցա՞ք . հա՞ . տէ դուք դրուցեցէք նայիմ ։

Ա.ղջիկները ձայն չըհանեցին . Հռոսի տուաւն բարկութիւնը չկրցաւ տատեցնել՝ ու իր հետը տանելով եկաւ վար խնջաւ իր սենեակը քաչուելու ։

Մնացողները քիչ մը այդ խեղճ կինը բամբասելէն ետը նորէն իրենց խնդրոյն դարձան ու անոր վրայօր խօսիլ սկսան ։

— Մուկի միս ուտե՛յ . . . . . .

— Վո՛ւյ ամա՛ն , մի ղրուցեք , հիմայ սիրտս կը խառնվի ։

— Է՛յ , աղջի՛կս , մեծ մի խօսիր . օր կ'ըլլայ որ մեր դլուխն ալ կուդայ . ան տանէնը նայէ ինտոր ։

— Ա.ման տուտու , դուն ալ ի՞նչ կ'ըսես .

— Եօթայրս կ'ուսեր թէ առաջ Բարիզի մէջ մուկ կը բռնեն եղեր , միսը խոզերուն կը կերդրնեն՝ ան խօշերն ալ իրենք կուտեն եղեր . բսել է որ Ֆրանսացիք առաջ ալ այդ կենդանին կուտեն եղեր ։

— Ա.յո՛ , իմ մօեղբայրս ալ այդպէս կը պատմէր . անանդ ոսկոռներն ալ ակռա խառնելիք կը չինեն եղեր ըսաւ օրիորդ Խոկուհի ։

— Ա.ման մ'ըսեր . հիմայ ան բարակ ու ճերմակ ակռա խառնելիքները անանդ ոսկորներէ՞ն են ։

— Իրաւ որ ։

— Է՛յ ատոր ի՞նչ կը դարմանան , բաւ Սօֆիկ տուտուն անդիէն . ամա մեր ձեռքը կ'ուզէ ձեռնոցները չրկա՞յ . անոնք ալ շատը մուկի մորթէ է եղեր ։

— Վույ ա՛ռքդ պարկեսմ հիմայ սկըսաս եա կուդայ .

— Իրաւ կ'ըսեմ . հէմ ասկէ առաջ Բարիզի մէջ մարդիկ կան եղեր որ անանդ արհեստ մուկ բռնել ու ծախել է եղեր ։

— Հիմայ սա մեր ձեռնոցները մուկի մորթէ՞ է ։

— Էա մարի՛կ , տուա ըսելու պա՞տրաս ինչ է ։

Անանկ է նէ , ըսաւ օրիորդ Թագուհի , հիմայ Բարիզի մէջ ուտելու համար շատ մուկ բռնեն նէ շատ մորթ կ'ելնէ . անկէ ալ շատ ձեռնոց կը չինեն ու ձեռնոցները կ'ածննայ ։

— Իրաւ աղէկ ըսիր . ասկէ ետքը մեկմէն Բարիզի դուռները բացվին նէ՝ շատ աժան ձեռնոցներ պիտի առնենք . ալ ան առնը շատ հինայ նէ հոդ չ'ենք ըներ ։

Ս.յս աղջիկներուն խաթուն մայրը որ սեղերին անդիի ծայրը նստեր էր ու մինչև այն առնը առնց խօսքին խառնըվաճ չ'եր՝ ալ չդրվռնալով ըսաւ ։

Սա նայեցէ՛ք . անդին խեղճ Ֆրանսըզները երկուքի մէկ ստակի կ'սպասնըվին՝ առնք ասդին աժան ձեռնոց պիտի դնենք տէր կուրախանան ։

ԾԱՆՈՒՑՄՈՒՆՔ

ՄԻՒՆԱԼԳԱՓ. ԻՇԱՐ

Տաճիկ դրականութեան բարեկարդութեան պատճին ձեռնարկու բազմահմուտ Շինասի էֆէնտիին նոր դրութեամբ հը բաստրակված վերյիշեալ ընդէ բանասրեղծութիւն վերնագրով հրատարակած դրքույկը վաճառվելու եղնելով Տաճկագէտ ազգայնոց ուշադրութեանը կը յանձնեմք ։

Ս.յս դրքույկը կը ծախվի . Բ . Դրանը դիմաց՝ Թօվէրնիլ ֆէօէէ տպատանը . չուկան՝ դրավաճառ Պէնլիր էֆէնտիի խանութը և այլն ,

Գին 10 դրչ

ՔՕՍՏԱԲԻ ՔԱԼԻՉԻ

Պատիւ ունի արդոյ հասարակութեան ծանուցանելու որ այս իրկուն Պօլիս Իւսքիւտար խանի մէջ խիստ զուարճալի և հետաքրքրական խաղեր պիտի ներկայանէ հան եղրնալու բարեհաճող հանդիսականաց ։ Հան հռչակաւոր Հայ Ձեռնածու Պ. Մատրոքէ Յովսէփեան չատ մը վարպետ ձեռնածութիւններէ զատ թռչուն կը լլկու ահռելի խաղն ալ ի գործ պիտի դնէ ։

ԱՌԵՏՐԱԿԱՆ

ՔՕՆՍՏԱՆԻՍ

20 Նոյեմբեր 1870

Ս.ուտու . . . . . ժամ 2

Կէսօր . . . . . ,, 6 3/4

Իրկուն . . . . . արևը մայրը մանէլէն 5 վայրկեան առաջ ։

ԽՄԲԱԳԻՐ-ՏՆՕՐԷՆ

Յ . Գ . ՍՐՎԱՃԵԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ

ՎԷՋԻՐ ԽԱՆ ՎԱՐԻ ՅԱՐԿ ԹԻՒ 21

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ Տ . Կ . ԱՍԼԱՆԵԱՆ

ԼՐԱԳՐՈՑՍ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԵԱՆԸ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԱՅՈՒ 21Ի ՏՊԱՐԱՆԸ